

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань
гуманітарної та інформаційної політики

26 січня 2022 року

ПОТУРАЄВ М.Р. Доброго дня, шановні колеги! Розпочинаємо з того, що запропоную вам наступний комітет проводити переважно в режимі ZOOM-конференції через те, що, на жаль, зростає рівень захворюваності на COVID-19 як серед народних депутатів Верховної Ради, так і в Апараті Верховної Ради, і в секретаріаті нашого комітету. Я всім бажаю, звичайно, здоров'я, ми всі з вами вакциновані, тому будемо сподіватися, що ніяких важких перебігів у нас не очікується, але через те, що у випадку виявлення наявності коронавірусу все ж таки треба уходити на самоізоляцію, хоча це і не заважає нам з вами працювати в режимі комітету. Тому, якщо буде прийнято відповідне рішення, і з наступного тижні Рада перейде в режим роботи в комітетах та, можливо, в округах, я хочу нагадати, що ми з вами збиралися провести засідання наступної середи якби ми працювали в пленарному режимі, можливо, ми будемо працювати в пленарному режимі, ми поки що з вами не визначилися, але якщо буде прийнято відповідне рішення у наступний вівторок, то в середу я все ж таки пропоную зібратися, час ми з вами зможемо узгодити, і тоді проведемо засідання комітету на наступному тижні, але в ZOOM майже повністю.

Я бачу, що кворум у нас є. Тому, з вашого дозволу, хочу запропонувати вважати засідання Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики від 26 січня 2022 року відкритим. Порядок денний вам наданий. Якщо немає заперечень щодо порядку денного, то просив би його підтримати.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито Руслановичу, є побажання до порядку денного.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, будь ласка, пане Володимире.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Розглянути позицію комітету щодо законопроекту 4487, який нібито стосується прав переміщених осіб, але в ньому, на жаль, є 2 поправки, які безпосередньо стосуються компетенції нашого комітету, мовної політики, інформаційної політики, і завтра цей законопроект є у порядку денному. Я вважаю, що мусить бути озвучена позиція комітету щодо цього.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я не бачу з цим проблеми, хоча ми це не вносили в порядок денний, я не переконаний, що всі члени комітету ознайомилися з тими поправками. Крім того, я, власне, не знаю, у мене немає такої стовідсоткової інформації, що ці поправки саме будуть завтра вноситися на розгляд Верховної Ради.

В'ЯТРОВИЧ В.М. У тому порядку денному, який було після Погоджувальної ради озвучено, завтра він є у порядку денному.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я, пане Володимире, не проти. Давайте, можливо, це сьогодні зробимо.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте тоді проголосуємо запропонований порядок денний з пропозицією пана Володимира В'ятровича. Немає заперечень? Колеги, якщо немає заперечень, я просив би проголосувати за запропонований порядок денний. Хто за?

Абдуллін – за.

Федина – за.

Нальотов – за.

Пані Єлізавето, пане Володимире, пане Миколо, бачу вас. Пана Олександра Санченка теж бачу.

Дякую.

Рішення прийнято.

Оскільки всі присутні проголосували "за", то я думаю, що немає сенсу ставити на голосування "проти", "утримався".

Отже, колеги, розпочинаємо з пункту першого. Проект Постанови про встановлення Дня українського борщу (реєстр. № 6361) авторства пана Ярослава Юрчишина та інших народних депутатів.

Колеги, я пропонував би так визначитися принципово. Я вам скажу і потім не буду втручатися. Ми поки, можливо, зараз тільки починаємо розуміти, наскільки все ж таки важлива оця історія з отриманням статусу нематеріальної культурної світової спадщини від ЮНЕСКО, тих чи інших надбань національних, які в європейських країнах, і не лише в європейських цим дуже пишаються і роблять навколо цього дуже багато різних і заходів, і активностей і так далі. І це дійсно привертає увагу.

Ви знаєте, що за борщ точиться суперечка на рівні ЮНЕСКО в першу чергу з росіянами, хоча, можливо, поляки теж мають з цього приводу якусь свою власну думку, але поки що щонайменше вона так не звучала. Тому, мені здається, що, знову-таки, я підтримав цю ініціативу завдяки пану Юрію Павленку, який мене щиро запросив цього літа до Коростеня, де був кінофестиваль, а там ще всеукраїнське таке свято, міжнародне навіть дерунів. Дивіться, жарти жартами, але якби ми розуміли, що дерун є абсолютно унікальною якоюсь українською стравою, то я би це підтримував, все ж таки вона існує не лише в Україні, а борщ і саме український існує лише в Україні насправді. Росіяни його запозичили, і нехай йому буде від цього добре, але це точно українська національна справа. Польський борщ дуже відрізняється. І тому з точки зору підтримки і української харчової індустрії: ресторанів,

кафе, з точки зору створення додаткового важеля для української туристичної індустрії ми там вели консультації з обома галузями і саме на підставі їхніх побажань визначили таку дату. Вона умовна, я чесно скажу, вона не прив'язана до чогось історичного, але вона прив'язана конкретно до того, що Україна може якийсь зиск мати з туристами, які будуть приїздити на різні заходи.

Тому наче, може, трохи така не дуже серйозна постанова і не дуже серйозна історія, хоча я переконаний, з таких наче дрібниць складається насправді потенціал в дуже вагомих серйозних галузях, таких як готельно-ресторанна або туристична.

Колеги, я на цьому припиняю агітувати вас за це питання. Якщо є бажання висловитися, прошу.

Будь ласка, пані Ірина Констанкевич.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Найперше, я хотіла б подякувати ініціаторам даної постанови за те, що пропонується таке свято – свято українського борщу, тому що я його розглядаю не як легковажну ініціативу, я її бачу як питання національної свідомості, я бачу це як питання нашої самоідентифікації, як в національній складовій, так і питаннях часового виміру. І коли ми говоримо про культурну пам'ять, і коли ми говоримо про питання нашої державної, так би мовити безпеки, це все, напевно, питання такого одного порядку.

Знаєте, для мене ще одним аргументом на користь того, що це вкрай важливе питання була остання книга, яку мені вдалося прочитати, це "За лаштунками імперії" пані Віри Агеєвої, професорки Києво-Могилянської академії. Ця книга досліджує українсько-російські культурні відносини за кілька століть. І от тема нашої ідентичності в різноманітних проявах і зокрема от в цій гастрономічній темі, вона насправді є глибокою і вкрай потрібна для артикуляції на загальнодержавному рівні.

Тому постанова актуальна, постанова потрібна. Я думаю, що нам потрібно відвойовувати своє минуле і культурне, і історичне і утверджуватися в ньому, і такі, власне, як ви кажете, можливо, деталі до нашої історії, вони і складуть оці великі, будуть пазлами до великої картини великого народу.

Тому я прошу усіх підтримати дану постанovu. Наш підкомітет її розглянув. Ми вважаємо, що вона цілком актуальна, але при цьому нам потрібно внести певні зміни, я маю на увазі термінологічні, філологічні зміни, і включити до порядку денного сьомої сесії дану постанovu, а також проголосувати за неї за основу і в цілому з урахуванням пропозицій комітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, якщо немає інших бажаних щось додати до виступу Ірини Мирославівни, я тоді ставлю на голосування пропозицію в редакції профільного підкомітету. Хто за?

Всіх побачив. Дякую.

Хто проти? Хто утримався? Таких немає.

Рішення прийнято одностайно.

Колеги, всім смачного, якщо що. До речі, я не знаю в кого як, але мене вдома чекає пісний, на маслоках. Де такий знайдеш, крім України? Ніде – я вважаю.

Дякую, колеги, за підтримку.

Друге питання. Це проект Закону про внесення змін до статті 110 та 111 Сімейного кодексу України (реєстр. № 5492) авторства пані Марини Бардіної та інших народних депутатів. У нас мала би бути пані Марина на зв'язку, хоча у неї... Вибачте, колеги, вона у відрядженні.

Тому я надаю слово Тетяні Василівні Скрипці.

СКРИПКА Т.В. Добрий день, шановні колеги! Дійсно, цей законопроект був на цьому тижні в понеділок розглянутий на підкомітеті. Хочу сказати також, що була така жвава дискусія щодо цього законопроекту, тому що долучилися і начальник Управління з дотримання прав дитини секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України Чорна Олена Володимирівна, також Мінсоц у нас був в особі Ковбаси Руслана Сергійовича, і знову ж таки, позиція автора законопроекту була настільки аргументована, що всі, в принципі, застереження, які виникли під час засідання підкомітету, вони були, скажімо, Мариною аргументовані. Тому що основною метою даного законопроекту є усунення перешкод у реалізації права як на шлюб, так і на право на його розірвання.

Що ж пропонується даним законопроектом? Перше, виключити з Сімейного кодексу положення щодо заборони розірвання шлюбу протягом вагітності дружини та протягом одного року після народження дитини, а саме: пропонується виключити частину другу, третю та четверту статті 110 Сімейного кодексу.

І друге. Передбачити, що заходи щодо примирення подружжя судом не застосовуються у випадку, коли причиною розірвання шлюбу є ознаки вчинення домашнього насильства не залежно від результатів розгляду цивільних, кримінальних чи адміністративних справ щодо домашнього насильства.

На підкомітеті ми обговорювали позиції цього законопроекту, і була у нас пропозиція залишити діючу редакцію статті 110, але доповнити перелік саме виключень з такої заборони і передбачити, що подружжя може звернутися до суду із позовом про розірвання шлюбу, якщо доведено факт вчинення домашнього насильства. Але, враховуючи те, що зараз судом розглядаються ці справи і факт доведення домашнього насильства може розглядатися судом і пів року і рік, а це становить, знову ж таки, загрозу до жертви, яка страждає від домашнього насильства, що це скоєння домашнього

насильства може повторитися знову, то все ж таки залишилася ця норма дискусійною, і ми прийшли до єдиної думки того, що все ж таки кожен із подружжя має самостійно приймати рішення чи зберігати сімейні відносини, чи ні.

Тому є пропозиція: прийняти даний законопроект за основу з урахуванням пропозицій комітету, тому що слід зазначити, що цей законопроект потребує доопрацювання в частині внесення змін до Цивільно-процесуального кодексу, і про це нам зауважили Міністерство юстиції і Головне науково-експертне управління. Тому пропоную законопроект прийняти за основу і доопрацювати його до другого читання.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Тетяно Василівно.

Колеги, є якісь доповнення?

Будь ласка, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, я пропоную прийняти в редакції, запропонованої підкомітетом. Дійсно, була непроста дискусія. Сам факт оцього розірвання шлюбу, це така, до великої міри, радянська норма, коли тоді суспільство намагалось всіма силами зберегти родину, навіть коли порушуються інтереси дитини. Тому я думаю, що треба тут змінювати, виходячи з нових умов.

У мене таких було декілька справ, які я розглядав. Одна з них буквально пів року, коли чоловік, з яким у шлюбі, один, батько дитини – інший, і один і другий повтікали, а записати на дідуся неможливо – треба записувати на чоловіка, який не є батьком дитини. І це там ціла була катавасія, а там реально і насильство було, і не просто так все відбулося. Я думаю, що цю норму треба змінювати. От я на практиці бачив, наскільки це складно, і як це важко родині в таких умовах зафіксувати і захистити дитину.

Тому я підтримую ту роботу, яку провів підкомітет, і запропоноване ним рішення.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Павле Миколайовичу.

СУШКО П.М. Дякую.

Тема важка, складна і дійсно потребує великого обговорення. І я вважаю, що є багато прикладів різних: і позитивні, і негативні, і найстрашніше, що, дійсно, коли дитина знаходиться під загрозою домашнього насильства, і якщо це потребує суспільного впливу на те, щоб прийняти важливе виважене рішення, то ми маємо випустити в зал на перше читання, щоб ця тема стала медійною, і виборці могли б до своїх мажоритарників звернутися, до депутатів звернутися, і депутати до другого читання підготували поправки, які вони вважають найбільш доцільнішими, і ми вже до другого читання випустимо з комітету виважений законопроект.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу.

З народних депутатів є бажачі?

Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я дуже коротко. Загалом підтримуючи те, що говорили колеги, і зокрема пані Тетяна, просто щоб ми не забули, що ми маємо вказати у висновку комітету, що законопроект до другого читання рекомендується доопрацювати відповідно до статті 116 Регламенту, його доповнити змінами до Цивільно-процесуального кодексу. Це важливий пункт. Просто щоб це було в рішенні комітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Фіксуємо, Миколо Леонідовичу. Дякуємо за нагадування.

У нас, якщо з народних депутатів більше ніхто не хоче щось додати, то Радниця – уповноважена Президента України з прав дитини та дитячої реабілітації пані Дар'я Герасимчук.

Будь ласка, пані Дар'є, вам слово.

ГЕРАСИМЧУК Д.М. Доброго дня, шановні колеги! Дуже дякую.

Не буду займати багато часу. Також дуже прошу підтримати законопроект 5492, тому що підтримуючи пана Юрія в його словах, що щотижня отримую багато звернень щодо прохання допомоги, надати консультації саме в таких питаннях, коли не можуть розлучитися з маленькою дитиною, а в сім'ї відбуваються негаразди.

Тому прошу підтримати в редакції підкомітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Дар'є.

Будь ласка.

ГАРО Г.О. Доброго дня, шановні колеги! Ганна Гаро – голова комітету сімейного права Національної асоціації адвокатів України.

Я б хотіла звернути вашу увагу, що також як практикуючий адвокат зустрічаюся з протилежною ситуацією, коли приходить молода мама, вона або вагітна, або вже стала мамою, і сьогодні каже: "Я хочу розлучатися." – а через місяць каже: "Не хочу".

Хочу вам нагадати, що коли запроваджувався Сімейний кодекс, метою цією статті було, як ви знаєте, збереження сім'ї, сімейних цінностей. Так, з одного боку, добровільність шлюбу – ми нікого не можемо змушувати. Однак, я б хотіла звернути вашу увагу, що не все так просто, і треба давати можливість законодавчо подумати, тому що коли жінка вагітна, в неї відбуваються різні процеси (це, ви знаєте, фізіологічно), емоційно буває так,

що приймаються не зовсім виважені рішення. Те саме стосується і під час вагітності. Саме тому законодавець і передбачив, що краще подумати під час вагітності рік. Звичайно, можуть бути винятки, ми, звичайно, підтримуємо, що це ознаки домашнього насильства.

Саме тому ми просимо звернути на це увагу при прийнятті рішення комітетом, тому що не все так просто. І якщо сьогодні "хочу", завтра "не хочу", то це дестабілізує інститут сім'ї і сімейних цінностей.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Ми згодні з тим, що ваші зауваження слушні. Але тут Павло Миколайович Сушко зазначає, що, по-перше, там є у нас, так би мовити, демпферна інституція – це суд. А, по-друге, це ж перше читання, тому він відкритий. Ми не хочемо зараз дуже багато, тому що ми зараз голосуємо на перше читання. От коли у нас буде обговорення... Будь ласка, ми ж відкриті для подання пропозицій щодо поправок, це все можна зробити. Тому коли буде обговорення між першим і другим, тоді будемо більш детально в це вдаватися.

ГАРО Г.О. Шановні колеги, якщо ви приймете, то воно так і піде.

ПОТУРАЄВ М.Р. Вибачте, я зі всією повагою. Ми зараз не будемо на це витрачати час. Ми приймаємо зараз за основу, це перше читання. У нас завжди такі законопроекти ідуть через довгу серйозну...

ГАРО Г.О. Я ж висловлюю свою точку зору, а рішення приймаєте ви.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дивіться, на що я хочу звернути вашу увагу. У нас завжди такі законопроекти ідуть через дуже довгу деталізовану процедуру обговорення всіх поправок між першим і другим читанням. Тому ви просто

помилково вважаєте, що якщо ми зараз голосуємо, то воно так і буде. У нас воно так ніколи не буває. Ось про що ідеться.

Колеги, я тоді пропоную підтримати запропоноване підкомітетом рішення з додатковим уточненням пана Миколи Княжицького. Прошу голосувати. Хто за?

Всіх побачив.

Хто проти? Хто утримався? Немає таких.

Рішення прийнято.

Наступний законопроект. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо вирішення батьками питань тимчасового виїзду дітей за межі України (реєстр. № 6146), він урядовий. Має у нас доповідати пан Євгеній Горовець, якщо він є на зв'язку.

БАНЧУК О.А. Микито Руслановичу, є Банчук Олександр – заступник міністра юстиції.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, вам слово.

БАНЧУК О.А. Доброго дня, шановні колеги! Я кілька хвилин, якщо дозволите, з приводу цього законопроекту.

Я би хотів разом також, тому що вони пов'язані з наступним законопроектом, тому що тут основний законопроект стосується змін до Сімейного кодексу, Цивільного кодексу, Цивільно-процесуального кодексу, Закону про нотаріат, про державну реєстрацію актів цивільного стану, а відповідно до положень Кодексу про адміністративні правопорушення ще також є дотичні або суміжні зміни і до Кодексу про адміністративні правопорушення.

Основні новації цього законопроекту. Цей законопроект, в першу чергу хотів би зазначити, що передбачений планом законопроектних робіт

Верховної Ради на 2021 рік, і відповідно ми виконуємо це положення згідно плану законопроектних робіт.

Основні новації законопроекту полягають у тому, щоб спростити для батьків процедуру надання згоди на виїзд їхніх дітей за кордон у випадку, якщо ця дитина з одним із батьків виїжджає. І основна зміна, тобто я думаю, що більшість із присутніх, і хто сьогодні на засіданні брали участь наразі у цій процедурі, наразі процедура передбачає виключно звернення до нотаріуса, нотаріус посвідчує згоду, і з цією згодою, уже відповідно це є підставою для того, щоб один із батьків з цією згодою мав право з дитиною виїхати за межі країни.

Законопроект передбачає певну цифровізацію цього процесу, що сам громадянин при наданні цієї згоди може безпосередньо через портал адміністративних послуг самостійно надати цю згоду, і ця згода в реальному часі буде відповідно відображатися, її будуть представники прикордонної служби бачити, і цю згоду може особи через електронний цифровий підпис надати. Або інший спосіб – також звернутися до нотаріуса, але знову ж це буде не довіреність, а буде запис безпосередній нотаріуса у Державному реєстрі актів цивільного стану, який також в режимі реального часу будуть відображатися у відповідній системі Державної прикордонної служби.

І також є інші новації законопроекту, зокрема ми деталізуємо ті випадки, законопроект пропонує деталізувати ці випадки і передбачати, що не менше семи випадків, коли не потрібна згода на тимчасове вивезення дитини за межі країни. Наприклад, коли підтверджена смерть одного із батьків або визнання померлим одного із батьків. Зрозуміло, що немає. Якщо один із батьків є іноземцем, також такої згоди законопроект пропонує...

Тобто в законопроектів передбачено таких 7 підстав, і ми це деталізуємо.

Тому ми вважаємо, що це спростить цю процедуру. Цей законопроект на захист кращих інтересів дитини, а також він спростить життя для батьків,

тому що зменшить їхні витрати, по-перше, якщо вони будуть самостійно відповідну згоду давати через портал адміністративних послуг, і не потрібно буде витрачати ці кошти.

І також ще дуже важлива новація, що ми встановлюємо строк дії такої згоди, тому що наразі законодавство не передбачає, на рівні закону не передбачає такого строку і теоретично може бути до досягнення 16 років така загальна згода, є така неоднозначна адміністративна практика.

Дякую, і прошу підтримки цього законопроекту.

ПОТУРАЄВ М.Р. У мене тоді пропозиція, колеги: я, вибачте, забув це зробити, оскільки дійсно у нас 2 законопроекти пов'язані, і зараз пан Олександр якраз по обом законопроектам вже пройшовся, то я зараз надаю слово пані Тетяні Скрипці. Потім – Павло Миколайович, бо у нас дискусія була, і є там що додати.

Будь ласка, Тетяно Василівно, ви тоді одразу по обом законопроектам своє бачення.

СКРИПКА Т.В. Якщо коротко, то на підкомітеті ми прийняли рішення, що, дійсно, беремо ці законопроекти за основу, тому що і по першому, і по другому там є деякі певні зауваження, так як і від ГНЕУ. І знову ж таки, ми поспілкувалися із Євгенієм Миколайовичем – першим заступником міністра юстиції, який дуже, скажімо так, в тісній комунікації пообіцяв нам брати активну участь у доопрацюванні його до другого читання, і у нас була теж така якісна дискусія з приводу цього законопроекту.

Єдине лише, на сьогодні що хотіла б зазначити? На сьогоднішній день у нас відкритим залишається питання виїзду за кордон дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Ось Андрій Ростиславович підтвердить те, що якраз виникло у нас це запитання щодо виїзду таких дітей за кордон. Коли виповнюється цим дітям 16 років, хто має нести за них

відповідальність і з ким вони повинні чи погоджувати, чи кого вони повинні повідомляти про те, що вони будуть виїжджати за кордон. У нас зараз немає жодного контролю, жодної інформації про таких дітей, коли вони від'їжджають за кордон. І ось саме Євгеній Миколайович не зміг нам відразу дати відповідь на це запитання. Єдине, що ми сказали, що в рішенні підкомітету ми будемо зазначати про свою позицію, щоб доповнити даний законопроект нормою, якою передбачити все ж таки необхідність, можливо, повідомляти органи опіки, піклування про виїзд цих дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування для того, аби хоча б вести якийсь реєстр цих дітей, які виїжджають за кордон.

Тому єдине зауваження на підкомітеті, суттєве зауваження, яке ми все ж таки висловили, всі члени підкомітету. А взагалі цей законопроект може бути підтриманий у першому читанні, і доопрацювати його до другого також ми беремося.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ви маєте на увазі обидва законопроекти: і там, де ми головні, і там, де ми не головні?

СКРИПКА Т.В. Так.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Будь ласка, Павле Миколайовичу.

СУШКО П.М. Дякую.

Я як прикордонник розумію з середини цю проблематику, і дуже часто є багато таких життєвих ситуацій, які виникають у батьків, але яка головна задача прикордонника? Це не допустити вивезення дитини за кордон без згоди батьків і дійсно переконатися, що батьки або людина, яка відповідає за дитину, дає дійсно згоду. І на той час і по сьогоднішній день є нотаріальна

згода, якою передбачено, але часто відбуваються якісь маніпуляції з цим, і постійно якісь зміни проходять: потрібно визначитися з суттєвим переліком країн, або не більше 3 місяців, і постійно якісь нові правила, і для батьків це постійний стрес.

Тобто про що ми кажемо? Якщо батьки спілкуються нормально, нормальні стосунки у них, і є дійсно згода, щоб оздоровити дитину, вивезти за кордон, або до родичів поїхати і так далі, то це повинно бути дуже просто. Часто такі ситуації бувають, коли один з батьків за кордоном знаходиться, а потрібно виїхати сьогодні, дати згоду. Як це робити? І це дуже велика проблема. Або якщо терміново треба поїхати. Тому це дуже спрощує цю систему, а особливо якщо це буде через "Дію" робитися, то це дуже просто.

Є одне питання, яке ми обговорювали, що треба передбачити, на наш погляд, це щоб була змога продовжити в "Дії" термін перебування. Якщо, наприклад, батько на 2 роки давав і за останній місяць один з батьків виїхав за кордон, і треба ще там побути або на лікуванні, або у відпустці, то щоб той батько, який давав згоду, він просто міг зайти в "Дію" і продовжити термін цей, і це нормально і швидко було б зроблено. Тому що там є наступний законопроект про відповідальність за несвоєчасне повернення дитини назад. Оце треба передбачити.

Вичерпний перелік, дійсно, щоб всі розуміли, що це те, що всі повинні розуміти.

І все, прошу також підтримати цей законопроект. Він дійсно спрощує людям життя і всі обставини, які виникають у батьків.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Підтримую дану пропозицію щодо першого читання. Все-таки хотілось би почути відповідь Міністерства юстиції стосовно того суттєвого застереження, яке висловила Тетяна Василівна. Ми

не почули на підкомітеті відповіді, можливо, пройшло декілька днів, і Міністерство юстиції може запропонувати своє бачення, як правильно діяти, коли мова йде про дитину-сироту, дитину, позбавлену батьківського піклування.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Пане Олександрє, будь ласка, бачення міністерства.

БАНЧУК О.А. На жаль, так. Над цим потрібно працювати. На жаль, профільний заступник, який працював над цим законопроектом, він не може брати участь у сьогоднішньому засіданні, і тому я вже по розподілу. Я не можу зараз довести ще позицію, але ми обіцяємо, що ми попрацюємо з цим питанням. Але тут справді питання, якщо додаткові, у мене зразу виникає така річ, що ми не повинні таким чином, щоб, наприклад, не було дискримінації дітей-сиріт. Наприклад, якщо діти, в яких є батьки, можуть взагалі без перешкод їхати за кордон, а якщо один із батьків надає дозвіл, то вони виїжджають, то тоді для цих дітей чи потрібно додаткові процедури передбачати, і тут питання насправді, щоб не виникло ще дискримінації – вони і так позбавленні... Але це не зараз офіційна позиція, я зараз зразу скажу під кутом зору найкращих інтересів дитини, реагую на це питання, тому над цим потрібно подумати. Я зараз не можу ще вам сказати відповіді. І у нас немає ще цієї відповіді.

Ми б хотіли, щоб ви, не зважаючи на це, підтримали до першого читання, а далі доопрацювали і подумали разом.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Будь ласка, Тетяно Василівно.

СКРИПКА Т.В. Я просто хочу вам зауважити, що під словами дискримінації стосовно дитини на момент засідання підкомітету у нас був присутній генерал-майор Лисюк Юрій Олексійович. Так от, я вас зараз на 100 відсотків запевняю, його слова, що на сьогодні ніякої дискримінації не здійснюється по перетину кордону дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, тому що наразі вони не можуть цього відслідкувати. Тобто зараз дитина-сирота може без усіляких перешкод, без усіляких дозволів перетинати кордон, і прикордонники цього відслідкувати не можуть. Ми говоримо про те, аби дати просто відслідковувати цих дітей на рівні громад хоча б на рівні повідомлень органів опіки, піклування, тому що все ж таки діти-сироти перебувають і навчаються, і на обліку вони є у громадах.

Дякую.

СУШКО П.М. І я ще додам, що в чому тут проблема. Тут питання навіть не в дискримінації. Тут якщо батьки відпускають дитину за кордон, дитина, у якої є батьки, дитина в 16 років отримала паспорт, вона виїжджає, і не потрібно згоду, прикордонники просто паспорт перевірили і випустили за кордон. І якщо дитина не повернулася, то батьки б'ють на сполох: де ця дитина є. А якщо дитина-сирота виїжджає за кордон, і вона зникла, то ніхто її не шукає.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Або її вивезли за кордон.

СУШКО П.М. Або вона з дорослою людиною просто виїхала разом. На паспортний контроль вони по одному заходять, тобто зв'язку немає, що вони разом вилітають, і в оцьому проблема. Це треба вирішувати і обов'язково треба передбачити це.

Щодо того, що потрібно було б ще спростити і попрацювати над чим. Наскільки я розумію, там немає процедури відкликання дозволу на виїзд за кордон або внесення змін. Якщо ти дав згоду на 3 роки, а потім щось трапилося. Ситуацій може бути маса. Наприклад, батьки в складних стосунках знаходяться, але дитину потрібно вивезти на лікування одному з батьків, наприклад, до Німеччини. Я не знаю, в "Дії" можна буде зробити, конкретно в країну вказати, в яку батько дозволяє. Тому що він у Німеччину конкретно дозволяє виїжджати, тому що він знає, що вона на лікування, але він розуміє, що якщо вона, наприклад, в іншу країну поїде, де є в нього підстави вважати, що мати там залишиться разом з дитиною, то він має якийсь запобіжник мати. І над цим треба працювати.

Я так розумію, це буде на підзаконних актах потім відображено, але ми маємо в законі до другого читання так вибудувати рамки ці, щоб Кабінет Міністрів не вийшов за ці рамки, і саме всі ризики зняв, бо це дуже серйозна проблема. І, може, ще треба також через "Дію" попрацювати, часто дуже виникає ситуація, коли є інформація, що точно мати зараз або батько зараз везе дитину, забрав з садочка і буде зараз виїжджати за кордон, на підставі, може, якогось дозволу, навіть, може, і був дозвіл, нотаріальна згода, але вже є серйозні підстави вважати, що зараз відбудеться виїзд дитини за кордон назавжди, викрадення дитини по суті, або їздили на лікування, а зараз все, точно забирає дитину і вивозить. Це дуже складна процедура: треба в поліцію звертатися, поліція має писати листа на прикордонників, і втрачається час. Може, також через "Дію" передбачити такий момент?

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я, до речі, погоджуюся з Павлом Миколайовичем, бо такі ситуації непоодинокі, про них наші ЗМІ багато повідомляли. Я вважаю, що всі зауваження, які колеги висловили зараз, вони абсолютно слухні, вони мають бути враховані або за можливістю в тілі закону, або ми тоді будемо

зазначати в рішенні комітету про обов'язковість відображення цих зауважень в підзаконних актах.

Зараз Андрій Ростиславович. А потім, я думаю, що можемо переходити до голосування.

Будь ласка, пане Андрію.

БОБЛЯХ А.Р. Я небагато займу часу. Ще одне питання, яке є нагальним, яке обговорювалося на підкомітеті, це те, що один з батьків вивозить дитину за кордон, є всі згоди, коли повертається дитина (наш законопроект вирішує це питання), це буде адміністративне правопорушення, а коли не повертається дитина з-за кордону, ми не знаємо, що відбувається з дитиною, де вона, і ніяк вплинути ми не можемо. Потрібно також це вирішити, тому що ми не відслідковуємо взагалі дітей за кордоном. Тобто один з батьків міг вивезти і не повернути його. От і все. І на цьому ми зупинилися.

Тобто, знову ж таки, звертаємося до авторів, що потрібно все ж таки якось це питання врегулювати, і, в принципі, ми готові працювати щодо цього.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Це саме про принцип, про який ти кажеш, про рамкове, так би мовити, окреслення певне. Так, ми не можемо все передбачити, але рамково окреслити певні речі можемо.

Я так розумію, що це пропозиція Андрія до більше законопроекту 6147 про 184-у. Це я кажу під стенограму, щоб було зрозуміло, до якого закону зараз звертаємо увагу.

Будь ласка, Павле Миколайовичу.

СУШКО П.М. Я ще хочу звернути увагу на те, що постійно у нас з Мінсоцом таке було і зараз знову, але з іншим міністерством, що коли такі чутливі теми, які ми тут на підкомітеті, на комітеті обговорюємо, вже потрібно було давно уяснити для себе, що потрібно готуватися до комітетів і авторам законопроекту, наприклад, міністерству, яке готувало законопроект, або щоб представляв його автор, який працював над цим законопроектом, щоб мав... Ми сьогодні приймаємо рішення, як буде потім країна жити і правила встановлюємо, а ми не готували цей законопроект. Тут автор має пояснити і дати відповіді на всі запитання. Або якщо на підкомітеті виникло запитання таке (скільки пройшло вже?) 2 дні тому, то за 2 дні можна було тому, хто сьогодні представляє законопроект, почути відповідь від того, хто сьогодні не прийшов. І просто, якщо було таке запитання від депутатів, це ненормально, коли запитували на підкомітеті, а на комітет прийшли і не дали відповідь на те ж саме питання. Тим більше на таку чутливу тему. Це ми повинні постійно казати міністерствам, а взагалі, якщо приходять з такими законопроектами, просто повертати на доопрацювання, і нехай нормально подають або готуються до комітетів. Тому сьогодні ми зробимо виключення, але на майбутнє нехай буде за правило – чутлива тема, готуйтеся і конкретно відповідайте на всі запитання.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Слушне зауваження, Павле Миколайовичу.

Хочу сказати, що у нас з Міністерством юстиції таких проблем, в принципі, не було, але ми не так багато і перетинаємося. Я сподіваюся, що це буде виключення з практики нашої плідної співпраці і надалі з Міністерством юстиції України. *(Шум у залі)*

Безперечно, бо ми точно будемо ще не один раз перетинатися з Міністерством юстиції, і хотілося б, щоб ми працювали і далі так, як ми і раніше працювали – з повним порозумінням, з фаховою дискусією. Хоча пан

Олександр сьогодні зробив все, що міг, до вас претензій немає, так що все добре.

Колеги, я, з вашого дозволу, тоді буду ставити зараз 2 рішення не в пакеті, тому що це неправильно, але отак одне за одним: спочатку 6146, а потім 6147. Це про одне і те саме, просто перше – це внесення змін до деяких законодавчих актів щодо вирішення батьками питань тимчасового виїзду дітей за межі України. А другий, який 6147 – це про внесення змін до статті 184 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за порушення обов'язку інформування про тимчасовий виїзд дітей за межі України.

Отже, колеги, хто за те, щоб підтримати рішення підкомітету з доповненими пропозиціями народних депутатів, які пролунали зараз під час засідання, стосовно законопроекту 6146. Хто за?

Всіх побачив. Дякую, колеги.

Хто проти? Хто утримався? Таких немає. Дякую.

Рішення прийнято.

Колеги, наступне рішення стосовно законопроекту 6147. Хто за те, щоб підтримати рішення підкомітету стосовно законопроекту 6147 з зауваженнями і пропозиціями народних депутатів під час засідання комітету. Хто за?

Всіх побачив. Дякую, колеги.

Хто проти? Хто утримався? Таких немає. Дякую.

Рішення прийнято одногосно.

Колеги, далі теж пропоную в пакеті розглядати, ми це вже з вами робили, це законопроекти: 5746 – про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізму фінансування збереження культурної спадщини і 5755 – про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо удосконалення механізму фінансового забезпечення

збереження культурної спадщини авторства Ростислава Ярославовича Тістика і інших наших колег народних депутатів.

Ми їх з вами вже обговорювали не один раз і пропонували певні речі погодити автору головному і колегам, які є співавторами. Зараз я знаю, що пан Ростислав має бути на зв'язку, я б йому зараз надав би слово, щоб він прокоментував ті наші зауваження, які лунали під час попередніх розглядів. Не чую пана Ростислава.

Колеги, я тоді нагадаю, що фактично у нас з вами є 2 рішення. Пан Микола Княжицький зараз мене, якщо щось, підправить, вони є у нас на руках...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. То, може, їх прочитати, пане голово, коротко.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пане Миколо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дійсно, це пов'язані між собою законопроекти. Головний – 5755. Він передбачає створення відповідного державного фонду збереження культурної спадщини, який створюється у складі спеціального фонду Державного бюджету України.

Міністерство культури та інформаційної політики підтримує його.

Міністерство фінансів не підтримувало цей законопроект.

Міністерство розвитку громад за участю Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування опрацювало законопроект 5755, у своєму висновку до законопроекту зазначає, що вони не підтримують перерозподіл дохідної частини бюджетів місцевого самоврядування.

Ми розглядали ці законопроекти на підкомітеті і, підтримуючи висловлені ідеї щодо необхідності удосконалення механізмів збереження культурної спадщини і фінансування, підкомітет врахував подані пропозиції і

виявлені ризики, і у нас було рішення: винести на комітет для того, щоб уже визначився комітет, 2 варіанти рішень.

Перший варіант: рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні законопроект про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо удосконалення механізму фінансового забезпечення збереження культурної спадщини (реєстр. № 5755) прийняти за основу, доопрацювавши його до другого читання з урахуванням пропозицій, які надійдуть від суб'єктів права законодавчої ініціативи, та застережень, викладених у цьому висновку, зокрема в частині доповнення законопроекту нормами щодо прозорого механізму використання коштів державного фонду збереження культурної спадщини, порядку направлення коштів фонду в місцеві бюджети, визначення органу, уповноваженого приймати рішення щодо переліку об'єктів, на які будуть витрачатися кошти фонду, та критерії відбору таких об'єктів. Та при доопрацюванні до другого читання створити робочу групу за участі народних депутатів, членів Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики. Це перший варіант, який ми розглядали.

І є другий варіант. Звернутися до Комітету з питань бюджету, який насправді є головним у цьому законопроекті, щодо законопроекту 5755 з пропозицією створити робочу групу та у якомога коротший термін на заміну законопроекту 5755 напрацювати нову редакцію законопроекту, яка б містила норми щодо прозорого механізму використання коштів державного фонду збереження культурної спадщини, порядку направлення коштів фонду в місцеві бюджети, визначення органу, уповноваженого приймати рішення щодо переліку об'єктів, на які будуть витрачатися кошти фонду, та критерії відбору таких об'єктів. Оскільки законопроект 5755 є фактично базовим, розгляд законопроекту 5756 відкласти до моменту прийняття рішення профільним комітетом щодо законопроекту 5755. Тобто 5755 – це бюджетний комітет, ми тут другі. Отже, ми або рекомендуємо його в

першому читанні з тими зауваженнями, які я озвучив, або звертаємося до Комітету з питань бюджету, який є головним, щодо створення робочої групи, куди б увійшли члени нашого комітету.

Це 2 варіанти, які підкомітет виніс на рішення комітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу.

Будь ласка, Павле Миколайовичу.

СУШКО П.М. Дякую.

Законопроекти 5756, 5755 пов'язані між собою. Вони передбачають, що надходження від фінансових санкцій за порушення законодавства про охорону культурної спадщини будуть направлятися в повному обсязі до спецфонду державного бюджету. Зараз передбачено, що вони зараховуються до спецфонду відповідного бюджету. Також передбачено створення комісії щодо розподілу коштів між регіонами.

Тобто цими законопроектами пропонується централізувати в Києві всі надходження. Тобто, наприклад, Харківщина збирає збір зараз, вони самі розподіляють ці кошти, і вони вмотивовані, щоб накласти штрафи там за порушення і витратити їх саме на Харківський регіон.

Автори законопроекту пропонують зібрати зі всіх громад кошти, і потім якась комісія буде визначати кому скільки потрібно більше. Я вважаю, що це неправильно, не можу таке підтримати, тому що з таким підходом це протирічить, по-перше, децентралізації, яку ми зараз робимо; по-друге, тоді не буде мотивації працівників саме регіону, і не уникнути перекосів при цьому підході, коли область, від якої надійшло найбільше сум у вигляді штрафних санкцій, ті кошти потім ніхто не побачить. Я взагалі не розумію мету. Я поважаю авторів, але не розумію, що ми можемо вирішити з таким підходом. І Мінрегіон також не підтримує, Міністерство фінансів не підтримує, тому що воно може привести до розбалансування бюджету.

Тобто я вважаю, що другий підхід буде кращим: з повагою до авторів законопроекту зібрати робочу групу з бюджетним комітетом, при бюджетному комітеті і з'ясувати, що саме ми хочемо, яка проблема зараз є, і що ми вирішуємо, але щоб уникнути того, про що я казав.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пан Ростислав Тістик до нас підключився.

Будь ласка, пане Ростиславе.

ТІСТИК Р.Я. Дуже дякую, колеги.

Перепрошу, у нас паралельно бюджетний комітет триває, якраз пауза.

Теж з повагою до кожного з вас з колег присутніх хочу розвіяти деякі міфи, тому що висновки Мінрегіону нам не потрібні абсолютно, висновки Мінфіну є необхідні, і, звичайно, ми будемо їх враховувати, а в тому числі висновки профільного Міністерства культури та інформаційної політики є позитивними, так як цей законопроект в тому числі врахував їхні пропозиції, напрацьовувався, і ми дискутували про це, ця дискусія триває з червня 2021 року, і в тому числі погодилися на те, що ми реєструємо даний законопроект і даємо на розгляд профільному комітету, один з яких є бюджетний комітет. З іншого боку, звертаюся до вас із проханням підтримати.

На пропозиції з моєї сторони щодо колег, присутніх тут в тому числі і інших з бюджетного комітету, так і не отримав жодних пропозицій, що необхідно змінити, бо в даному законопроекті якраз навпаки європейська прозора модель, коли ми будемо бачити абсолютно прозорий рух коштів. З цих громад ми не забираємо, а створюється фонд, який прямо пропорційно при 100 відсотковому поверненні в ту громаду повертає кошти з різних фінансових санкцій, але з відповідно цільовим спрямуванням. І тому це є для мене особисто важливим. Тому що на практиці те, що я бачу в громадах, ми постійно бачимо те, що дійсно такі кошти надходять не так інтенсивно, ніхто

за цим не слідкує, ідуть різні маніпулювання різних комісій, в тому числі які створюються при міських радах, але ті кошти формуються на рівні стрічки бюджету громади, але протягом року постійно вони вносять зміни і забирають звідти кошти. І тому фінансування на спадщину архітектурну, культурну, будь-якого значення взагалі майже не відбувається. Як на прикладі Львові, робив звіт, коли 150 мільйонів надходжень у 2021 році, але все постійно ми змінюємо: то COVID-19, то у нас інші причини, то дороги, то будь-яким іншим прикладом вони завжди перерозподіляють ті кошти. І тільки вони назбираються, є якесь розуміння, що згідно планів є надходження, у них зразу збираються депутати, і вносять зміни.

І мені особисто болить, тому я і зареєстрував даний законопроект, щоб ми підтримували хоч навіть таким мінімальним способом, і це в тому числі буде взаємодіяти з профільним міністерством, який має ряд різних субвенцій, який може в тому числі підтримати ще більше ту громаду. І на рівні відкритих дискусій, що ви в це включаєтеся, ви пишете проектно-кошторисну документацію, робите експертизи, даєте певне співфінансування зі своєї сторони громади – це і дає розуміння міністерству, що ця громада дійсно зацікавлена стати і щось зробити. І міністерство в тому числі матиме можливість різними субвенціями ще допомогти і підсилити, щоб закінчити ті об'єкти. Я не про довгобуду, я не про те, щоб дивитися, як це все руйнується, я про реальний компроміс і розуміння того, що громади мають відповідати за ті об'єкти, які їм і так перейшли у спадщину. Бо здебільшого це споконвіків. І тому не захаяти це, чи зробити якийсь хайп, а дійсно про конструктив.

Тому прошу колег в тому числі долучатися, давати пропозиції. І моє прохання: все-таки винести на перше читання, і до другого читання абсолютно разом з вами спільно ми проведемо скільки необхідно робочих зустрічей і доопрацюємо спільно кожну правку до даного законопроекту. Я за прозору модель, тут ніяких зловживань і ніяких, як сказав мій колега, корупційних схем я тут взагалі не розумію абсолютно, яким чином хто на що

тут має впливати. Якщо є проект, є експертиза, і є відповідно в комісії розуміння, що в громаді є співфінансування, в тому числі і сигнал міністерству – долучайтеся і ви. І ми встаємо і відповідально несемо місію за ту чи іншу громаду, а не так, як воно є зараз.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Ростиславе.

Будь ласка, пані Ірино.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане Ростиславе, я погоджуюся із своїм колегою Павлом Сушком щодо того, що нам треба все-таки розглядати ваш законопроект в контексті децентралізації. І в даному випадку ми бачимо централізацію ресурсів. А відтак у мене виникає питання: яка думка громади щодо вашої законодавчої ініціативи? Чи проводили ви такі обговорення із асоціаціями профільними, з експертним середовищем? Чи бачите ви підтримку з їхнього боку в ідеї створювати фонд, який централізує кошти, а потім буде в ручному режимі, керуючись певними критеріями з того, що ви сказали, що пропорційно. А які пропорції? Кількості жителів, території, чи, можливо, кількості об'єктів культурної спадщини. За якими критеріями ви будете розподіляти кошти, і що це буде, власне відбуватися?

То ось у мене питання: яка думка територіальних громад місцевого самоврядування щодо вашої законодавчої ініціативи?

ТІСТИК Р.Я. Дякую за запитання.

Відповідаю. Я не можу розписуватися за кожную громаду. Так мене...

... є дискусії, спілкування на рівні керівництва Асоціації міст України. Ми безпосередньо з паном Олександром Слобожаном проговорювали цей законопроект, від якого я отримав підтримку. І, дійсно, вони теж зі свого боку готові долучитися, якщо є зауваження, і в тому числі внести корективи.

У нас є зараз представник Асоціації міст України, я б теж хотів почути його відповідь.

Щодо теперішнього ставну, то зараз надходження від оренди зазвичай з різних об'єктів є 1 чи 100 гривень на рік, в тому числі з концесії є 0. І так само у зв'язку з відсутністю електронного реєстру цих пам'яток культурної спадщини під час укладання договору не ведеться взагалі окрема статистика. І ті самі фінансові санкції та адміністративні штрафи теж прирівнюються до нуля – ніхто не зацікавлений в тому, щоб наповнювався цей фонд, в тому числі без отих штрафів, які ми знаємо, тисяча 700 гривень для фізичних осіб і 17 тисяч для юридичних осіб за порушення руйнування архітектурної, культурної спадщини. Тому надати статистику...

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Зараз Юрій Олексійович Павленко, а потім надамо слово пану Ярославу Рабошуку – заступнику виконавчого директора Асоціації міст України, він і на зв'язку є і руку піднімав. Так що зараз Юрій Олексійович Павленко, а потім пан Ярослав.

ПАВЛЕНКО Ю.О. У мене і запитання, і пропозиція. Так, дійсно важливо почути думку Асоціації міст України, бо, на жаль, автори не провели обговорення з тими для кого цей законопроект насамперед важливий – це з громада вами. Так, децентралізація – це ж не лише повноваження, це ж у першу чергу фінанси на здійснення цих повноважень, тому я думаю, що саме з такою логікою треба виходити в кожному законопроекті.

Разом з тим у мене запитання до авторів: чи в переліку, я зараз от швидко не знайшов) чи розписаний був цей законопроект на антикорупційний комітет, тим більше ви багато уваги цьому приділили в своєму виступі. Якщо ні, то, пане голову, я пропонував би, якщо не розписаний даний законопроект на антикорупційний комітет, то я

рекомендував би, щоб ми теж комітетом звернулися з тим, аби даний законопроект пройшов експертизу в антикорупційному комітеті Верховної Ради України, бо я тут якраз бачу ризики корупційні в даній законодавчій ініціативі, але хотілось би почути висновок фахівців, які, власне, зосереджені сьогодні в профільному комітеті Верховної Ради, які мають повноваження такі відповідні на надавати.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Юрію.

Пане Ростиславе, що скажете?

ПІСТИК Р.Я. Так, дійсно, питання, напевно, до представника профільного комітету. Але, наскільки нам відомо, в тому числі 16-а стаття якраз свідчить про те, що держава якраз і займається охороною об'єктів культурної спадщини. І якщо говорити в тому числі чи враховані там інтереси кожної громади на це питання, то не в кожній громаді і є об'єкти культурної спадщини.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

І зараз пан Ярослав Рабошук – заступник виконавчого директора Асоціації міст України.

РАБОШУК Я.О. Ярослав Рабошук – заступник виконавчого директора Асоціації міст України.

Ми свої письмові висновки надали і на ваш комітет, і на бюджетний комітет щодо цього законопроекту. Законопроект передбачає централізацію ресурсів, звертаю увагу, не тільки від штрафних санкцій, а й від оренди комунального майна і від концесійних платежів комунального майна. По суті

порушується право власника територіальної громади на розпорядження своїми доходами від майна. Ми виступаємо категорично проти такої законодавчої ініціативи і просимо законопроект направити на доопрацювання.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Але у зв'язку з тим, що автор не відповів, я уточню, стосовно антикорупційного комітету, я інформую, що вони були розписані на антикорупційний комітет, але на цю хвилину висновків антикорупційного комітету немає. Тому я вважаю, що без цих висновків взагалі недоречно розглядати ці законопроекти.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. У нас також просить слово. Ми ж хотіли дізнатися позицію Мінрегіонбуду. Якраз пані Наталя Козловська – заступниця міністра розвитку громад та територій України.

Будь ласка, пані Наталіє, вам слово.

Пані Наталіє, вас не чути, якісь проблеми з мікрофоном.

Колеги, ми вперше вже обговорюємо. Підкомітет провів велику серйозну роботу. І авторський колектив на чолі з головним автором чекають на наше рішення. У нас 2 рішення. Микола Леонідович їх під стенограму озвучив.

У нас тут за столом, в принципі, консенсус за виключенням пана Андрія Бобляха такий, щоб підтримати друге рішення. Я можу поставити зараз другий варіант, який озвучив Микола Леонідович Княжицький, щоб просто зрозуміти, скільки він набере, щоб ставити, чи ставити на голосування перший. Немає зауважень?

Пане Ростиславе, давайте ще вам слово надамо, поки у вас там ще перерва, і потім будемо голосувати.

ПІСТИК Р.Я. Добре. Є пропозиція: давайте відкладемо це питання чи знімемо з порядку чи не відбудеться голосування, і наступного разу домовляємося, що в тому числі і з Асоціації міст України, бо, пане Ярославе, те, що я почув відповідь, що він категорично проти, тобто для мене ця позиція не зрозуміла абсолютно. Спілкуючись з головою Олександром Слобожаном, я почув зовсім іншу позицію підтримки. Я відповідаю за свої слова, я не розкидаюся ними. Це раз.

І пропозиція є: наступного разу на підкомітеті у Миколи Леонідовича зустрітися з усіма депутатами, з профільними міністерствами, з Асоціацією міст України і провести плідну дискусію по кожній деталі законопроекту. Якщо є необхідність, будь ласка, ми його внесемо заново, не альтернативний, а по-новому вже подамо, відкличемо цей...

ПОТУРАЄВ М.Р. Насправді, Ростиславе, рішення... По другому я зараз не буду вдаватися, бо Микола Леонідович під стенограму їх зачитував, воно якраз фактично і відповідає тому, про що ти зараз кажеш. Тому, колеги, бачите, і головний автор сам фактично звертається до нас з проханням прийняти рішення, власне, таке саме, як Микола Леонідович і озвучував.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ростиславе, у нас не сказано "відхилити", у нас сказано "звернутися до комітету з проханням створити робочу групу". У нас тут немає відхилення законопроекту. Тому це по суті таке рішення і є.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, абсолютно вірно.

Отже, колеги, я тоді тим більше я ставлю на голосування спочатку пропозицію, яку озвучив Микола Леонідович Княжицький, другу пропозицію, я її ставлю першою на голосування.

Отже, колеги, хто за те, щоб підтримати пропозицію № 2 профільного підкомітету? Хто за?

Всіх бачу. Дякую, колеги.

Хто проти? Хто утримався? Дякую, колеги.

Рішення прийнято одногосно.

Таким чином, рішення прийнято стосовно обох законопроектів: і 5755, і 5756.

Далі, колеги. Ми вже законопроекти вичерпали. Інші питання. Вони дуже важливі, колеги, я просив би приділити цьому увагу.

Про орендну плату для музеїв і бібліотек. У нас дуже багато звернень. Я переконаний, що ми всі отримували. Тому я точно знаю, що багатьом є що сказати, нам головне щось вирішити, бо ситуація така, що... Ми не виконавча влада, ми прямо вирішити не можемо, але, я переконаний, що будуть пропозиції.

Тому спочатку я надаю слово пану Миколі Княжицькому. Потім точно є що сказати пані Ірині Констанкевич. Також хотіла виступити на нашому засіданні комітету пані Юлія Клименко – вона доєдналася до нас, має бути вона в ZOOM.

Питання дуже важливе, дуже болюче, тому, колеги, запрошую до виступів, і спробуємо щось вирішити.

Миколо Леонідовичу, вам слово.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Отже, шановні колеги, як ви всі знаєте, і до кожного з нас і до комітету надходить багато звернень. Одне з них від Всеукраїнської асоціації музеїв, від київської організації Національна спілка художників України, Української асоціації працівників бібліотек для дітей у зв'язку зі зміною урядом методики розрахунку орендної плати за державне майно, яке затверджене Постановою Кабінету Міністрів № 630 від 28 квітня 2021 року, що мала наслідком суттєве збільшення орендної плати для зазначених установ. Якщо раніше музеї, які не фінансуються з державного бюджету, а з

місцевих бюджетів сплачували за оренду 1 гривню, тепер орендна плата буде становити 3 відсотка від оціночної вартості майна.

Наприклад, музеї, які розташовані на території Національного заповідника Києво-Печерська Лавра, за рік замість 1 гривні повинні платити тільки за оренду (подивіться, які це цифри!). Музей театрального музичного кіномистецтва – 1 мільйон 822 тисячі 350 гривень (майже 2 мільйона гривень!). Національний музей українського народного декоративного мистецтва – більше 4 мільйонів гривень. І відповідно інші музеї теж такі суми повинні сплачувати.

Це торкається також багатьох комунальних закладів у невеликих містечках, які орендують державне майно і просто не спроможні платити таку орендну плату. Фактично ми через цю постанову змушені будемо закривати ці музеї.

Цієї є проблеми стосується звернення художників Національної спілки художників, для яких вартість оренди зросла втричі. Наприклад, у Лаврській художній майстерні на сьогодні працює 26 художників. Збільшення орендної плати для них є просто катастрофічним.

Питання високої орендної плати стосується і бібліотек, і бібліотеки до нас дуже багато звертаються з такими зверненнями.

Такі рішення уряду, по-перше, не узгоджуються з політикою підтримки креативних індустрій під час пандемії, коли, очевидно, музеї і бібліотеки зазнають втрат, і ми це чудово всі визнаємо, але замість підтримки комунальні музеї отримують від держави додаткове фінансове навантаження під час пандемії.

На одному з останніх засідань комітету ми прийняли рішення звернутися з цього приводу до уряду. У відповідь на лист комітету Фонд державного майна на доручення уряду, тобто ми звернулися до уряду, уряд переправив це у Фонд державного майна, а ті нам відповіли, що, на їхню думку, таке підвищення не є суттєвим. Тобто від 1 гривні до 4 мільйонів – це,

на думку Фонду державного майна не є суттєвим. Однак, в разі, якщо до нього на погодження надійде проект урядових змін, то Фонд державного майна готовий це розглянути. По суті це відписка, яка показує, як ставляться наші урядові установи до культури загалом.

Тому те, що, мені здається, варто рекомендувати, це зважаючи на те, що уряд не готовий самостійно вирішувати це питання, а представники галузі звертаються до нас з цією проблемою, ми повинні підготувати проект постанови про доручення Мінкульту розробити проект змін до відповідної постанови уряду, а уряду прийняти такі зміни. І, в принципі, якщо комітет прийме таке рішення, ми завтра такий проект постанови готові зробити і подати на підписання.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу.

Будь ласка, Ірино Мирославівно.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановні колеги, я повністю солідарна з тим рішенням, яке підготував підкомітет, оскільки справді це подібно на якусь таку системну боротьбу із закладами культури в умовах децентралізації. Ми ж розуміємо, ми всі працюємо з громадами, працюємо з музейниками, бібліотекарями, з іншими закладами культури про те, що це нереалістично, це неможливо зараз платити таку орендну плату. Це категорична позиція. І тому завтра потрібно підготувати таке доручення Міністерству культури, щоб внести зміни у дану постанову. Але тут постає питання: чому Фонд державного майна, власне, в якому просторі, в якому часі вони знаходяться, що вони не розуміють і не хочуть розуміти таких речей? Це питання і оцінки також і їхньої роботи, і я думаю, що ми повинні на одному із засідань уряду це питання так само підняти, тому що зараз в умовах карантину, в умовах поширення пандемії, ми вкотре про це говоримо, найбільше потерпає галузь

культури. І ми відповідальні за це. І ми повинні свою позицію доносити до уряду.

Тому я повністю підтримую таке рішення, яке озвучив пан Микола Княжицький.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пані Юлія Клименко.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Добрий день, колеги! Я думаю, що ми всі займалися одним і тим же, до нас надходять скарги з музеїв, і, на жаль, вони, починаючи з 28 квітня 2021 року фактично будуть сплачувати або сплачують 3 відсотки від орендної плати, яка зазначена Постановою Кабінету Міністрів, про яку говорив пан Княжицький. Ми розуміємо, що чого це йде, це фактично банкрутство більшості комунальних підприємств, музеїв, і, чесно кажучи, якщо ми хочемо підтримати книгарство і креативні індустрії, то ми не маємо права вбивати таким чином більшість наших комунальних закладів. Це не залежить від того, чи вони знаходяться в Лаврі, наприклад, як Музей книги, який до мене звертався, чи вони знаходяться в якомусь іншому місці, фактично це постанова діє на всіх, методика.

Я тримала іншу відповідь від Фонду державного майна, ніж ви. Мені вони запропонували перевести всі ці музеї в державну власність, тобто з комунальної місцевої в державну власність передати. Ну, це така креативна ідея від Фонду державного майна...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Нам вони теж її надали. Я просто її тут навіть не озвучував, тому що це взагалі...

КЛИМЕНКО Ю.Л. Так. Це така, знаєте, дуже... Мені вони відповіли, що вони не мають права, їм треба збільшити надходження від орендної плати державного майна, тому на зменшення орендної плати вони іти не хочуть,

тому передайте ці музеї місцеві комунальні в державну власність – така була відповідь. Міністерство культури послало мене до Фонду державного майна, і ми розуміємо, що впирається, в принципі, в постанову Кабінету Міністрів, якою затверджена ця методика. Тобто це не може вирішити ні Міністерство культури окремо, ні Фонд державного майна окремо, це може вирішити Кабінет Міністрів шляхом внесення змін у методику, де він забере ці 3 відсотка, які він зробив для комунальних закладів.

Тому це пропозиція така: звернутися до Кабінету Міністрів, все-таки наполягати на тому, щоб вони змінили цю методику і знайшли можливість брати додаткові доходи з комерційних підприємств, з тих, що отримують прибутки, а не з неприбуткових організацій, якими є музеї. Тобто наживатися за рахунок музеїв – це, мені здається, останнє, що потрібно робити, особливо зараз, коли нам треба насправді піднімати питання культури, як і питання війни, на перший план.

Тому я пропоную звернутися до них. І я готова, ми всі, і наша фракція готова підключитися для того, щоб все-таки ці зміни були прийняті. Ідеально – зміни в Закон про оренду державного майна, де чітко вписати, що комунальні заклади повинні все ж таки сплачувати одну гривню. Але це займе певний час, тому зміна методики – це, мені здається, найшвидший шлях. Це моя пропозиція така.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Юліє, я вважаю, що пропозиція Миколи Леонідовича про постанову відповідну, яку можна підготувати дуже швидко, плюс ваша пропозиція щодо звернення щодо зміни методики, плюс розробка закону, до якого, я вдячний за вашу пропозицію, що і ваша фракція готова приєднатися, бо одним комітетом це буде довго, а якщо ми об'єднаємо сили різних фракцій і не лише з одного комітету, то ми зробимо це швидше. Я вважаю, що таке троїсте рішення оптимальне. Сподіваюся, що воно допоможе якраз музеям якнайшвидше.

Тому, колеги, я б пропонував підтримати пропозицію підкомітету, яку озвучив Микола Леонідович Княжицький...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пане голово, вибачте, будь ласка.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Лариса Петасюк хоче сказати. Мені дзвонять і кажуть, що вони готові прийняти ...*(нерозбірливо)* у власність Міністерства культури і забезпечити належне фінансування, може, всі тільки зрадіють такому підходу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я не бачив просто руку на такій відстані.

Будь ласка, пані Ларисо.

ПЕТАСЮК Л.В. Всім добрий день, панове голово, шановні народні депутати, я вам дуже дякую, що це питання винесено і що ви опікуєтесь цим питанням, оскільки ви знаєте, тільки секвестр бюджету – відразу культура в першу чергу, тільки виділяються якісь кошти, то культура в останню чергу. Та ж сама у нас ситуація протягом 2020-2021 років – ми постійно боремося з цією ситуацією з приводу методики і відсотків, які ставляться в методиці для оцінки для закладів культури всіх і музеїв, і бібліотек, і театрів, і взагалі всіх, тому що це дуже суттєво впливає, якщо ми говоримо про відсоток від експертної вартості. Тому що якщо дивитися порядок нарахування чи експертної вартості, то там буде 30 тисяч більше коштів, припустимо, якщо говорити про заклади освіти, і ці 3 відсотки, які передбачені за розумінням Фонду державного майна, вважаються пільговими.

Я хочу сказати, що Фонд державного майна ще у тому листі, про який говорив пан Микола Княжицький, зазначив, що міністерство не зверталось

до них, але я хочу нагадати, якщо є представник Фонду державного майна, і повідомити шановним народним депутатам про те, що ми цілий 2021 рік зверталися до цього. Більш того, урядовий комітет за дорученням першого віцепрем'єра – міністра економіки (тоді був Олексій Любченко) дав доручення Фонду державного майна, щоб вони внесли ці пропозиції, погодили проект з нами, але вони весь час вносять по Регламенту Кабінету Міністрів ці зміни до методики без погодження з профільним міністерством по закладам культури. І останні зміни, які ми намагалися провести, вони взагалі хотіли виключити пільгову категорію і включити 75 відсотків від 100 відсотків пільгових, тобто 25 відсотків плюс ще до 3 відсотків, які передбачаються зараз, про які ми зараз говоримо. Тобто створити такі умови, при яких заклади культури можуть просто закриватися.

Тому я би просила все-таки, а ми написали 2 листа на Фонд державного майна, щоб вони пристала на цей проект і виконали рішення урядового комітету. Тому я підтримую позицію, що все-таки звернутися до Кабінету Міністрів, щоб вони доручили Фонду державного майна внести зміни до цієї постанови, повернути ситуацію до квітня 2021 року.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Ларисо.

Бачте, позиції у нас у всіх майже, ну, не майже, вони єдині.

Я, до речі, хочу перед тим, як поставити на голосування пропозицію Миколи Леонідовича Княжицького і профільного підкомітету, 2 слова хочу сказати, що я дуже добре розумію чиновників Фонду державного майна, бо вони ж... Формалізм звідки береться? Вони так для себе думають, що якщо вони проявлять якийсь творчий підхід, то до них прийдуть перевіряючі і скажуть: "А чому це ви їм не нараховували?" Тому вони нараховують, а в якості відповіді, про що колеги вже так сумно жартували, кажуть, що так краще взагалі їх всі зробити державними. Тобто або ми будемо їх так

обраховувати, або заберіть з нас цей головний біль. Це, звичайно, не державницький підхід.

Я бачу – там у нас Фонд державного майна хоче щось сказати? Будь ласка, ми вам надаємо зараз слово і потім будемо голосувати.

БЄЛОВА Ю.В. Дуже вдячна, пане голово, шановні члени комітету, за те, що надали можливість прокоментувати.

Я – Юлія Белова, заступник голови Фонду державного майна. Хочу прокоментувати цю ситуацію. Погоджуємося з вами, що культура, освіта, бібліотеки – це є пріоритет для нашої країни, і дуже важливо підтримувати їхній фінансовий стан і особливо на період пандемії. Тому хочу зазначити, що станом на зараз продовжує діяти Постанова № 611, яка повністю звільняє від орендної плати на період карантину всі музейні заклади, всі бібліотеки. Тому прямо зараз ці заклади не сплачують надлишкових коштів.

Хочу зазначити, що в разі надходжень проектів постанов, які будуть повертати орендну плату на рівень 1 гривню, звичайно, що Фонд державного майна прийме участь у їхньому опрацюванні. І, дійсно, були обговорення чисельні з міністерствами.

Хочу зазначити, що розробка і узгодження положень методики 630, про яку йде мова, тривала півтора року – з лютого 2020 року до квітня 2021 року. Були залучені абсолютно всі заінтересовані органи, крім Міністерства культури, там ще Міністерство фінансів приймало активну участь, Міністерство економіки, звичайно, що і Міністерство культури та інформаційної політики. І вирівнювалася ситуація між різними галузями, які потребують особливої уваги. Там і заклади культури під особливою увагою перебували, і заклади освіти, і спорту, і місцевих органів самоврядування, і тому дискусії були бурхливі, проходило декілька засідань урядового комітету для того, щоб вирівняти і встановити більш-менш справедливий підхід, рівний між різними органами. Тому, звичайно, що це буде знову такі подібні

обговорення, але ми готові подавати на опрацювання в разі надходження конкретних пропозицій від Міністерства культури, просто попереджаю про те, що в уряді це буде збалансоване таке бачення.

І хочу зазначити такий аргумент, що відповідно до законодавства зараз орендна плата розподіляється у пропорції 70 відсотків до державного бюджету і 30 відсотків надходить балансоутримувачу такого майна, що дозволяє насправді балансоутримувачу більше дбати про збереженість такої будівлі і про її достойне утримання. Тому, в принципі, це було одним з аргументів, чому також Міністерством фінансів при розгляді цієї постанови враховувалася необхідність додаткових коштів на утримання будівель. Якщо балансоутримувачем є бюджетна установа, то розподіл взагалі відбувається 50 на 50. Це просто як додаткове зауваження. В цілому готові опрацьовувати пропозиції, які будуть надходити від Міністерства культури, і їх опрацьовувати.

Теж можу додати декілька статистичних даних, просто щоб ми розуміли, про який обсяг іде мова. Зараз по статистиці: у нас 22 музеї комунальної власності, які беруть приміщення в оренду, і те, що ми бачимо – вони ще не перевели розрахунок майбутньої орендної вартості, тому що зараз вони звільнені від орендної плати. Більшість з них не провела такі розрахунки. З тих, що провели розрахунки, ми бачимо, що площа там 350 квадратних метрів – це приблизно 6 тисяч 800 гривень на місяць сплата; площа 800 квадратних метрів – це 14 тисяч гривень на місяць.

З точки зору бібліотек комунальної власності. За всіма комунальними бібліотеками, яких зараз 20, розмір орендної плати на місяць зараз за новими ставками буде становити 78 тисяч 200 гривень за всіма 20-а, при тому, що зараз вони не сплачують орендну плату, оскільки звільнені на період карантину.

І за майстернями творчими працівниками, а у нас таких 26 осіб, загальна сума, яку вони будуть сплачувати, вже сплачують фактично, тому

що ці працівники не звільнені на період карантину, це 81 тисяча 500 на всіх 26 осіб. Це загальна статистика.

Дуже вам вдячна за можливість висловити думку.

ПОТУРАЄВ М.Р. У нас тут така вже дуже жвава реакція, але я поки не хочу входити в дискусію, зокрема через те, що насправді у Фонді державного майна у мене багато людей, з якими мене пов'язують давні і добрі стосунки. От щоб ми з вами не сварилися, навіть не входили в дискусію, яка може, не дай Боже, перейти у сварку, я пропоную підтримати пропозицію профільного підкомітету, яку під стенограму зачитав нам Микола Леонідович Княжицький, і вона є в матеріалах, з доповненнями, які пролунали під час обговорення цього питання – це, в першу чергу, доповнення від пані Юлії Клименко і від Міністерства культури та інформаційної політики, які озвучила пана Лариса Петасюк.

Отже, колеги, якщо немає заперечень, я в такій редакції це рішення ставлю на голосування. Хто за?

Всіх побачив. Дякую.

Хто проти? Хто утримався? Таких немає. Дякую.

Рішення прийнято.

Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я дуже коротко. Для того, щоб ми були коректними і все грамотно зробили, цей проект кину завтра в чат, щоб його змогли побачити і представники Міністерства культури, щоб вони теж взяли в цьому участь, і щоб ми спільно швидко сформулювали це в такій формі, щоб це було погоджено із урядовою профільною установою, із Міністерством культури і відразу запустили, щоб на наступне засідання комітету ми могли це винести.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу.

Колеги, переходимо до наступного питання. Це План нашої роботи. Він у всіх на руках, тому я пропоную, якщо є якісь доповнення, пропозиції щодо Плану, то, будь ласка, я надам слово.

Будь ласка, пані Ірино.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Я ознайомилася з Планом. Багато у нас роботи, і це добре. Єдине, я б просила, якщо можливо, щоб питання законопроектів, які стосуються бібліотек і бібліотечної справи, перенести раніше, бо у нас вони є в квітні і десь пізніше, а дуже хочеться, щоб ми прискорили розгляд питання, які стосуються бібліотек, тому що це вкрай важливе питання, і десь нам треба синхронізуватися з нашими діями, бо ми ж активно відстоюємо політику читання, ми підтримуємо книгу, тому наступне десь паралельно має бути питання бібліотек. Моя пропозиція: на березень.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я думаю, що всі його підтримують.

Будь ласка, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, у мене декілька доповнень до Плану роботи. Перше, як відомо, уряд підтримав позицію комітету і Верховної Ради України і ухвалене рішення про створення Державної служби у справах дітей як центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом. Разом з тим є пункт 5 цієї Постанови Кабінету Міністрів, який передбачає, що постанова набуває чинності після ухвалення відповідних змін до законодавства в частині роботи даної служби, а також спеціального статусу і змін до державного бюджету. Тому я просив би, щоб ми в рамках підготовки відповідних наших законопроектів як завдання на найближчий період собі поставили підготовку, внесення і проведення відповідних законопроектів.

Я інформую колег, що проект такого законопроекту підготовлений, зараз він проходить таку "дочистку", ми провели з Тетяною Василівною таке обговорення ґрунтовне громадське на базі Полтавської області, де взяли громаду маленьку сільську, громаду міську, райдержадміністрацію, обласну адміністрацію і побачили там ще ряд моментів, які необхідно було б врахувати. Я думаю, що протягом цього тижня ми його "дочистимо" і зареєструємо, він ще не зареєстрований. Ми якраз тут пішли шляхом не реєструємо, а потім ухвалюємо, а потім обговорюємо, а почали спочатку: обговорили, дуже багато експертів долучилося до цієї роботи, я думаю, що ми будемо готові запропонувати членам комітету долучитися до авторства даного законопроекту, бо без нього Державна служба у справах дітей не працює.

Крім того, дуже важлива робота з бюджетним комітетом і з Кабінетом Міністрів у частині змін до державного бюджету: треба і розрахунки провести, і це має бути окремий законопроект.

Тому я просив би ці 2 законопроекти без вказування реєстраційного номеру, але як завдання для нашого комітету поставити от найближчий період, тому що ми в робочому порядку визначимося.

Друге. Оперативна така статистична інформація стосовно демографічної ситуації в країні, вона певним чином вражає, негативно вражає, тому я пропонував би провести комітетські слухання щодо демографічної політики держави десь на квітень-травень. У березні ми будемо мати статистику, а квітень-травень важливий з точки зору формування бюджету на наступний рік, бо рівень народжуваності – 250 тисяч – найгірший показник за всю історію країни. Рівень народжуваності на жінку, коефіцієнт найгірший за всю історію України. Десь по оперативних даних коефіцієнт – 1,19. Просто для порівняння: 2013 рік – це 500 тисяч народжених, і на жінку припадав коефіцієнт 1,51, тобто ми розуміємо, яке

падіння навіть на жінку. Це на 100 жінок народжується 151 дитина. Зараз – 119 дітей на 100 жінок.

Далі. Смертність. Смертність теж значно зросла, а дані оперативні по листопаду – зросла на 40 відсотків тільки за листопад! Які дані загальні по року, поки що не маю оперативної інформації, але десь не менше 20 відсотків плюс смертність зросла по року.

Тривалість життя. Тут теж важливо зрозуміти, на скільки вона скоротилася. Поки що на мої всі запити ніхто відповіді не може дати: на скільки ж скоротилася тривалість життя, ну, хоча б в межах 10 років.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Вона могла зрости.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ні, не могла зрости просто. Об'єктивні показники: коли зростає смертність, не може зростати тривалість життя.

Далі. Міграція.

Тобто це основні показники демографічні, їх треба, враховуючи, що ми комітет головний у Верховній Раді України по демографії, і я думаю, що ці слухання мають дати рекомендації уряду – а на що ж спрямовувати державні кошти, коли ми говоримо про демографічні показники. Бо якщо не може уряд знайти мільярд на стовідсоткове покриття дитячої онкології, і ми втратили за останні 3 роки мінус 10 відсотків виживаємості дітей з онкологією, якщо у всьому світі – це 87 виживаємість дитяча онкологія, а в Україні – це 65 і мінус майже 10 відсотків тільки за останній період, бо недофінансування, то це теж елементи такої політики і пріоритетності бюджетного фінансування.

Тому, думаю, що треба нам це провести і сказати позицію комітету і сформулювати цю позицію до уряду. Бо, ще раз кажу, і дискусії, які ні рівні і Офісу Президента, і Кабінету Міністрів я останнім часом проводив, у мене є відчуття нерозуміння важливості взагалі цієї проблеми або, скажімо так, перекручування деяких моментів на кшталт "та тут війна, пандемія, все

равно все умрем", тобто для чого цим займатися? Тому тут я впевнений, що війна і пандемія – це виклики, на які має реагувати окремими рішеннями держава, а не якісь апокаліпсиси, які нас остаточно доб'ють.

І третя, на мій погляд, важлива контрольна позиція в роботі нашого комітету – це в частині наших повноважень висвітлення роботи Верховної Ради України, це заслуховування, вивчення роботи і змін, які відбувалися в роботі телеканалу "Рада", бо я нагадаю, як людина, яка працювала в минулому комітеті, коли була дуже непростя дискусія зокрема в частині асоціації з ЄС, в частині євроатлантичної інтеграції України, яке взяла на себе наша держава, що органи державної влади не можуть бути засновниками засобів масової інформації.

Була окрема дискусія стосовно телеканалу "Рада", де ми тоді Комітетом інформаційної політики і свободи слова переконали Раду Європи, що телеканал "Рада" – це не засіб масової інформації, а це фактично бюлетень, місія якого передавати, висвітлювати, показувати засідання пленарні, показувати засідання комітетів, давати виступити народним депутатам, тобто бюлетень висвітлення роботи Верховної Ради України і народних депутатів відповідно пропорційно, як це і визначила потім Постанова Верховної Ради України, яка сьогодні діє. І тоді прийняли від нас ці запевнення і зняли будь-які застереження до роботи телеканалу "Рада".

Засіб масової інформації на відміну від бюлетеня має особливість – це виготовлення контенту. Те, що зараз відбувається з телеканалом "Рада", от зараз ми включимо, там точно немає висвітлення комітетів. Якщо і є, то йде просто картинка з комітету без слів, а так для проформи, "для галочки". На Комітет інформаційної, гуманітарної політики ще пів року чи 3 місяці тому приходила камера, знімала, показувала, висвітлювала роботу комітету, сьогодні у них немає на це часу, це неважливо, але сидять в цей момент якісь експерти, які формують якийсь зовсім інший контент...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Обговорюють нас.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ні, вони не нас обговорюють, вони обговорюють все, що хочеш, тільки не роботу Верховної Ради України.

Далі. Дуже цікаво, а хто зараз виготовляє цей контент? Та інформація, яка є публічною, виготовляє не парламентський канал "Рада", а хтось, кому платять за це кошти.

Далі. Як оформлені люди, які ведуть сьогодні чи працюють в ефірах телеканалу "Рада"? Це, виявляється, теж не співробітники телеканалу "Рада", а якоїсь там організації. Я вже не говорю про обурливі факти, які дозволяли собі окремі ведучі прямого приниження і образи народних депутатів України. Як приклад, який був з нашим колегою нашого комітету Олександром Сталіноленовичем Качним, коли ведучий, який продовжує працювати, дозволив собі просто не хочу повторювати ці слова по відношенню до колеги народного депутата.

Тому я вважаю, що тема роботи телеканалу "Рада" важлива і з точки зору ефективності висвітлення нашої роботи, і, якщо ми говоримо про конституційні норми, з точки зору євроатлантичної інтеграції України, як це не дивно звучить від представника "Опозиційної платформи – За життя!", а ми говоримо, що ми цю позицію не підтримуємо, у нас інша позиція в нашій програмі, але в будь-якому випадку це наше зобов'язання і перед Радою Європи, от зараз наші колеги там в ПАРЄ, то якщо така ситуація продовжиться, ми можемо отримати як держава відповідні санкції з боку Ради Європи, бо ми порушимо на пряму зобов'язання.

Та ж сама історія з телеканалом "Дом", який намагаються зараз перетворити теж на державний канал, а не канал іномовлення, бо це теж була у свій час у минулому скликанні окрема дискусія щодо іномовлення як можливості інформувати про ситуацію в країні за межі і на ті території, які сьогодні тимчасово відірвані від нас. Перетворення його на

загальнонаціональний канал, на мій погляд, це теж дуже серйозно б'є по тих зобов'язаннях, які ми як держава на себе взяли і за які можемо отримати просто санкції.

Дякую. Вибачте, що трошки довше забрав часу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я насправді коли ми говоримо про телеканал "Рада" повністю підтримую те, що говорить колега Павленко, просто це тема окремої розмови. Я думаю, що ми будемо ініціювати заслуховування стану нашого інформаційного простору на нашому комітеті як окремої теми на засіданні комітету. А пізніше ще, зараз після цього обговорення повернемося до того питання, яке було внесено до сьогоднішнього порядку денного з ініціативи колеги В'ятровича, який стосується каналу "Дом", бо завтра цю ганебну антиукраїнську постанову пропагандистську хочуть голосувати.

Але якщо говорити конкретно про План роботи, для того, щоб ми перейшли до наступного питання, пов'язаного, як я сподіваюся, буде з каналом "Дом", і підтримуючи те, що казав колега Павленко, дивіться, у нас тут є 3 заходи: і комітетські слухання, і науково-практичний семінар, і "круглий стіл", який стосується друкованої преси.

Я пропонував би зробити просто "круглий стіл", який стосується друкованої преси. Окремий захід, який стосується роздержавлення медіа, тому що такі випадки, про які ми зараз говорили, вони, на жаль, відбуваються і в регіонах, коли ми думаємо, що ми друковану пресу роздержавили, а вони створюють телерадіокомпанію, яка засновує газету, яка безкоштовно кидається в кожную скриньку і насправді займається пропагандою місцевої влади і одурманюванням людей за бюджетний кошт, і це скрізь по Україні відбувається. Тобто просто окремий захід, пов'язаний зі станом

роздержавлення преси у виконання наших зобов'язань перед Радою Європи та інших міжнародних угод.

Пропонував би теж додати "круглий стіл" "Культура в часи пандемії" за участю Міністерства фінансів, Міністерства культури, Українського інституту книги, представників театрів і музеїв, тому що ми багато самі робили для того, щоб допомогти їм: інституційні гранти робили і багато інших форм підтримки, і поговорити про те, як виживає культурна сфера і організатори концертів в тому числі в часи пандемії, і якою державної підтримки вони потребують.

І так само в наступному році, вірніше, у березні цього року буде 5 років від прийняття Закону про УКФ. Зараз Міністерство культури каже, що воно хоче новий Закон про УКФ і певні зміни туди. Я думаю, що нам варто було б теж окремий "круглий стіл" зробити, який був би присвячений діяльності УКФ. Бо УКФ відіграє з участю і Міністерства культури, і представників УКФ, були певні закиди, може, дійсно треба щось вдосконалити в роботі УКФ. Мені здається, що це було б корисно зробити, бо це структура, яка вагому роль в культурному житті відіграє.

Таким чином, пропоную один захід зробити присвяченій друкованій пресі замість трьох; захід, присвячений стану роздержавлення як в Києві, так і в регіонах; захід, присвячений культурній сфері в часи пандемії і діяльності Українського культурного фонду у вигляді "круглих столів".

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, є що доповнення, пропозиції до Плану?

Тоді, колеги, можливо, для вас це буде несподіванкою – я повністю підтримую всі пропозиції, які пролунали сьогодні і від пані Ірини Констанкевич, і від пана Юрія Павленка, і пана Миколи Княжицького – всі до єдиної, як-то кажуть.

Тому ставлю на голосування (сподіваюся, що у нас кворум ще є) пропозицію підтримати План роботи Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики на період сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання з пропозиціями і доповненнями народних депутатів: Ірини Констанкевич, Юрія Павленка і Миколи Княжицького. Прошу голосувати. Хто за?

Всіх побачив. Дякую.

Хто проти? Хто утримався? Таких немає. Дякую.

Рішення прийнято одностайно.

Колеги, далі у нас є пропозиції щодо включення до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України і щодо виключення. Є якісь доповнення до тих матеріалів, які роздані? Я вам скажу, що ми з Віталієм Бабенком готували, я, можливо, не зовсім правильно зробив, але я все ж таки на включення залишив все, що не втратило актуальності, щоб колег не образити із жодної фракції. Як буде у нас можливість, будемо розглядати і приймати рішення. А на виключення подав тільки ті, які вже втратили точно актуальність, на які вже точно не треба витратити часу для того, щоб розглянути. Тому якщо немає зауважень...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Єдине, про що я говорив, законопроект, пов'язаний із створенням Державної служби у справах дітей. Поки що немає реєстраційного номера, але щоб ми його зараз ухвалили, а після отримання реєстраційного номера просто уже його...

ПОТУРАЄВ М.Р. Підтримується. Тоді, колеги, я просив би підтримати двома рішеннями про включення з доповненням Юрія Павленка і Тетяни Скрипки, і потім окремо про виключення.

Колеги, хто за те, щоб підтримати рішення про включення до порядку денного сьомої сесії? Хто за?

Всіх побачив. Дякую.

Хто проти? Хто утримався? Таких немає. Дякую.

Рішення прийнято.

Колеги, хто за те, щоб підтримати пропозицію щодо виключення, точніше не включення до порядку денного сьомої сесії? Хто за?

Всіх побачив. Дякую.

Хто проти? Хто утримався? Таких немає. Дякую.

Колеги, можемо звіт розглянути на наступному засіданні, можемо зараз. Якщо немає зауважень до звіту комітету, тоді просив би зараз проголосувати. Тоді, хто за те, щоб підтримати звіт комітету? Хто за?

Всіх побачив. Дякую.

Хто проти? Хто утримався? Таких немає. Дякую.

Рішення прийнято.

Пане Володимире, я вам надаю зараз слово. Якщо у вас є пропозиція щодо можливого рішення, давайте обговоримо.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Звичайно, що є.

Отже, шановні колеги, спочатку коротко про суть проблеми. Завтра в порядку денному законопроект 4487 про забезпечення прав, свобод внутрішньо переміщених осіб. Дуже правильний і дуже потрібний насправді законопроект, в якому, на жаль, в другому читанні включено 2 поправки: 119 і 120, які не мають стосунку до проблематик цього законопроекту, натомість мають безпосередній стосунок до нашої з вами діяльності, діяльності нашого комітету. Це поправки, які через зміни до Законів про іномовлення і про телебачення та радіо зобов'язують безкоштовно транслювати по суті російськомовний канал іномовлення "Дом", створений для мовлення на окупованій території у складі так званої універсальної програмної ...*(нерозбірливо)*, тобто по суті по всій Україні.

Тобто тут маємо 2 проблеми відразу: такі правки по суті руйнують цілісне медійне законодавство і український медіапростір, по-перше, тому що ми вже про це говорили, що ми взяли на себе зобов'язання не розвивати державне телебачення, а це по суті як раз модель розвитку державного телебачення. По-друге, таким чином цей канал, користуючись статусом іномовлення, по суті порушує мовне законодавство, тому що мовне законодавство передбачає мовлення українською мовою не менше, як 75 відсотків.

Відтак, велике прохання, щоб зараз ми звернулися з дорученням до пана Голови, я зараз його процитую і хотів би, щоб ми його проголосували. Прошу уваги!

У зв'язку з тим, що під час підготовки до другого читання законопроекту 4487 про внесення змін до Закону "Про забезпечення прав та свобод внутрішньо переміщених осіб" Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації, реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономній Республіці Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин врахував поправки 119 і 120, які не стосуються предмету регулювання цього законопроекту і вносять фундаментальні зміни в Закони України про телебачення, радіомовленні і про систему іномовлення, що не розглядалося на профільному Комітеті з питань гуманітарної та інформаційної політики, доручити голові комітету Микиті Потураєву невідкладно звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією зняти законопроект 4487 з розгляду на пленарних засіданнях Верховної Ради України до розгляду на засіданні Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики питання про обґрунтованість і доцільність внесення цих змін до медійного законодавства, а також з'ясування питання про відповідність врахування згаданих поправок вимогам Регламенту Верховної Ради України.

Дякую за увагу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Я тут хочу сказати, що, дійсно, ситуація з цими поправками не проста, бо зазначали вже і Пан Микола Княжицький, і пан Юрій Павленко у своїх виступах, що, по-перше, є питання щодо наших зобов'язань перед Радою Європи. По-друге, 21 рік у українського телебізнесу зайняв шлях до того стану речей з рівнем українізації етеру, як національного, так і регіональних телерадіо етерів, який ми маємо зараз. І, звичайно, що, як людина, яка була ще у 2000 році причетна до того, щоб почалося збільшення, ми разом, до речі, з Миколою Леонідовичем Княжицьким до цього безпосередньо відношення мали, ми тоді розпочали зі зміни квот в телевізійному етері, в радіо етері у бік збільшення. Тоді, звичайно, ще було далеко до тих показників, які є сьогодні, але ми зробили це, ми розпочали цей важкий шлях разом з телерадіокомпаніями українськими, які мужньо долали цей шлях багаторічний, перевиховували глядача, слухача. Це серйозні речі для мене особисто.

Я не знаю, тут я у колег більш досвідчених запитаю: я можу зараз голосувати, оскільки доручення мені, чи можу я голосувати за доручення самому собі? Можу, так? Добре.

Тоді, колеги, я ставлю на голосування пропозицію, яку озвучив пан Володимир В'ятрович: доручити мені як голові комітету звернутися до Голови Верховної Ради України з відповідним зверненням. Хто за те, щоб підтримати пропозицію, яка пролунала? Хто за?

Всіх побачив. Дякую.

Хто проти? Хто утримався?

Пан Санченко – утримався. Дякую.

Рішення прийнято.

Я тоді підготую відповідне разом з секретаріатом звернення.

Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. У мене дуже коротке повідомлення. Просто голова нашої громадської ради при комітеті звернувся з проханням, і до нас надійшла заява пані Нукало Надії Михайлівни щодо бажання стати позаштатним консультантом комітету.

Пані Нукало – історик, доктор філософії, історичних наук, захистила дисертацію на тему "Монастирі Чернігова в соціокультурних вимірах XVII-XVIII століть: історична ретроспектива і перспектива розвитку комплексів".

Її кандидатура підтримується головою громадської ради при нашому комітеті. Прошу підтримати цю кандидатуру в якості позаштатного консультанта комітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я думаю, що одностайно ми підтримуємо всі за те, щоб включити.

Колеги, я вам всім дякую, і інформую, що ми на наступному комітеті, я ще додатково включу, я ще не розсилав, значить, ми повернемося по 116-й статті до законопроекту, який... У нас виникла (пам'ятаєте?) суперечка щодо мови і кінематографії, 6194 – зміни... У нас нормальний процес погодження всіх спірних питань. Я переконаний, що ми по 116-й повернемося і ці спірні питання знімемо, і кіно отримає якісний проект без спірних питань.

І також буду просити вас, вже вибачте, це такий "шкурник", нам вже прийшло перше прохання розглянути зміну до Постанови про пам'ятні дати. Як з'ясувалося, щось не подали 90-річчя Дніпропетровської області від створення. Ну, це "шкурник", тому що, ви ж знаєте, я з міста Дніпро. Чому не подали 90-річчя від створення області, яке буде в лютому, я не знаю, але буду просити розглянути на наступному засіданні комітету в "Різному".

Колеги, я вам дуже дякую за плідну роботу. До зустрічі завтра в залі. Всього найкращого!